

سرمقاله

آیا افغانستان

پایگاه داعش خواهد شد؟

محمد رضا هویدا

حوادث تکان دهنده ای در روزها و ماه های اخیر در افغانستان رخ داده که گروه تروریستی داعش مسئولیت آن را به عهده گرفته است. فاجعه ای نظیر حمله بر راهپیمایان در دهمزنگ و عزداران در کarte سخی کابل و آخرین مورد قتل عام افراد بیگناه در غور از نمونه های کوچک آن است. پیش از این نیز شماری از ولایات از جمله ننگرهار شاهد قتل، کشتار و جنایت متعدد این گروه بوده است.

حضور داعش به تنهایی خطر چندانی برای دولت و مردم افغانستان نیست، اما عوامل زیادی هستند که خطر داعش در افغانستان را به شدت نگران کننده می سازند. یکی از این عوامل، زمینه های اختلافات و شکاف های گوناگون اجتماعی در افغانستان است. شکی در این نیست که در حال حاضر نیز، اختلافات میان مردم و دولت افغانستان به صورت نهفته بسیار است، همین اختلافات سبب شده تا اختلافات عمیقی را میان دولت‌نمدان بینیم و قدرت و دولت را نیز به نحوی تقسیم شده میان دسته ها و گروه های مختلف شاهد باشیم. علاوه بر همه خوشبینی هایی که وجود دارد، اما همین عوامل در گذشته، سبب دوام سالها جنگ و خونریزی در افغانستان شد. گروه های تروریستی نظیر القاعده و شبکه حقانی و... نیز این نوع عوامل برای نفوذ در افغانستان استفاده کرده اند.

از سوی دیگر، ساحه و جغرافیای حضور نیروهای داعش در عراق و سوریه تنگ تر می شود. عملیات های شدید و قوی در سوریه و عراق علیه داعش، محدود جنگ را برای آنها تنگ ساخته و امیدواری به شکست داعش در بسیاری از مناطق حضورش را بیشتر ساخته است. پیش بینی ها می رساند که نیروهای داعش که از ملیت های مختلفی هستند، به دنبال حضور در مناطقی دیگری از دنیا هستند. همین پیش بینی ها خطر حضور و فرار گسترده نیروهای داعش در افغانستان را جدی می دانند.

همچنین، هر چند طالبان به نحوی یک گروه افراطی محلی محدود به افغانستان و پاکستان شناخته می شد، اما گروه تروریستی داعش همانند القاعده گروهی تروریستی تقریبا بین المللی است که به فکر تاسیس خلافت اسلامی و سرنگونی تمامی کشورها و حاکمیت ها است. برای فلا آسیب پذیرترین کشورهای نزدیک به جغرافیای جنگ داعش، کشورهای آسیای میانه است که افغانستان به عنوان ترانزیت به این کشورها شناخته می شود. طالبان در این سالها بیشترین محدود به جغرافیای افغانستان و پاکستان فعالیت کرده اند. در حال حاضر نیز طالبان در مقابل گروه داعش قرار داشته و شماری از کشورهای همسایه به طالبان به عنوان یکی از سپرهای دفاعی احتمالی در مقابل داعش امیدوارند.

فقر در ابعاد مختلف اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی آن زمینه را برای سربازگیری گروه های تروریستی از افغانستان فراهم ساخته است. در حال حاضر هستند افرادی از افغان ها که در کشورهای دیگری چون سوریه و... در مقابل دریافت امتیازات مادی می جنگند. این انواع فقر سربازگیری گروه های تروریستی از مردم افغانستان را در گذشته، حال و آینده فراهم ساخته و می سازد. علاوه بر این زیاده کنسانی که در گذشته مجرم حضور در جنگ های افغانستان را داشته اند و حضور در افغانستان برای آنها سهل و راحت تر است.

با توجه به اینها و عوامل مختلف دیگر، زمینه های حضور داعش در افغانستان وجود دارد، همان گونه که تا کنون نیز این گروه فعالیت رو به رشدی در کشور داشته است. اما اقداماتی که در مقابل این گروه انجام شده، ناکافی، ضعیف و نگران کننده است. دولت افغانستان هیچ استراتژی مشخصی و نتیجه بخشی برای سرکوب و خفه کردن این گروه پیش از آنکه تبدیل به یک قدرت تهدید کننده شود، ندارد. تأمین امنیت با اقدامات انفجالی، ضعیف و پسرش برانگیز امکان ندارد. چنین حالتی طالبان را از یک گروه شکست خورده به گروهی قوی و تهدید کننده مبدل کرد و همچنین زمینه حضور داعش و دیگر گروه های تروریستی را فراهم کرده است.

به تازگی رییس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان، حکمی را صادر کرده است که طبق آن نهادهای عامه و مسولین دولتی موظف هستند «به موقع» و «به گونه درست»، به مردم اطلاع رسانی کنند. این حکم که در هفت ماده ترتیب و تنظیم شده است، به گونه ی جامع، «چگونگی روند تسریع اطلاع رسانی به مردم» توسط ادارات عامه را مشخص ساخته و مسولین را مکلف و فعالیت های شان می سازند. در این حکم، سازکارهای دسترسی رسانه ها به مسولین دولتی مشخص گردیده و به مقامات و نهادهای نیز دستور داده شده است تا گزارشات کاری و عملکرد ادارات خویش را در مدت زمان معین، از طریق رسانه ها یا به شهروندان در میان بگذارند. پیش از این هم، رییس جمهور حکم دیگری در مورد «تطبیق بهتر قوانین مربوط به رسانه های همگانی» و فرمائی در جهت «نهادینه سازی فرهنگ حمایت از آزادی بیان و مطبوعات» صادر کرده بود.

پیش از توشیح این قانون در کشور، قانونی در زمینه ی حق دسترسی به اطلاعات وجود نداشت و مردم و رسانه ها نمی توانستند نهادهای عامه را برای ارائه ی اطلاعات ملزم کنند. نقش دسترسی شهروندان به اطلاعات بنیادی ترین اصل در هر کشور دموکراتیک است که شهروندان بتوانند به واریسی و نظارت بر رفتار دولت و مأموران دولتی بپردازند. اما این واریسی و نظارت در خلاء رخ نمی دهد. شرط این کار، دسترسی آزادانه شهروندان به اطلاعات مورد نیاز است (۱). دسترسی به اطلاعات را می توان توانایی شهروندان در به دست آوردن اطلاعاتی که در اختیار دولت است، تعریف کرد.

در نگرش حکومت وحدت ملی، «دسترسی به اطلاعات یکی از حقوق اساسی شهروندی و جزئی از اساس فعالیت یک جامعه مدنی است» (۲)

دسترسی به اطلاعات در کنار اینکه یک حق بنیادی شهروندی به حساب می رود،

از لحاظ کارکردی دارای اثرات فراوان نیز می باشد. به عقیده متخصصین: «حق آگاهی عمومی و دسترسی آزاد به اطلاعات این امکان را به شهروندان می دهد که زمینه تحقق رویایی پاسخگو کردن دولت ها و شفاف سازی عملکرد آنها و مطالبه گیری مردم را فراهم سازند؛ موجب افزایش آگاهی مردم نسبت به حقوق و تکالیف شان گشته، چشم آنها را نسبت به موقعیتی که در آن قرار دارند باز نموده، پیش بینی آینده و برنامه ریزی را برای آنها آسان و عملکرد اداره کشور را نیز به طور شفاف در پیش روی ملت قرار می دهد. به این سبب می توان از مردم انتظار مشارکت در تعیین سرنوشت اجتماعی خویش و نظارت بر اجرای درست قوانین و اداره جامعه را داشت؛ موجب جلب و حفظ اعتماد ملت به حکومت و افزایش مشارکت و سرمایه گذاری در مسیر توسعه و پیشرفت جامعه گردیده، راه را بر گسترش سوءمدیریت خواهد بست. فراهم نمودن زمینه های انتخاب آگاهانه، جلوگیری از فساد اداری و رانت های اطلاعاتی، شفافیت عملکرد دولت ها، ایجاد بستر نظارت عمومی و کشف و مقابله با

ضیا دانش

فساد و واسطه گری و کاهش رفت و آمدهای غیر ضرور نیز پیامد اجرای درست این قانون است» (۳)

همچنین؛ دسترسی به اطلاعات به مردم کمک می کند که به صورت سازمان یافته و منظم عمل کنند تا بتوانند موثریت نقش مردم را بالا ببرند. دسترسی به اطلاعات همچنین در تقویت شایسته سالاری موثر بوده و از انحصاری و استبدادی شدن سیاست و قدرت جلوگیری می کند و سبب نزدیکی تر شدن رابطه دولت- ملت می گردد.

دسترسی به اطلاعات در تحکیم ثبات سیاسی و تقویت روحیه ملی و رسیدن به صلح و نجات از بحران و خصومت و جنگ در کشور نیز موثر است. دستاوردهای افغانستان در دسترسی شهروندان به اطلاعات حکومت وحدت ملی، رسانه ها را مثل حق مردم به دسترسی به اطلاعات دانسته و به آنها به «عنوان چشم و گوش جامعه» می نگرد. (۴) که می تواند زمینه نظارت شهروندان به عملکرد دولت مردان را مساعد ساخته و باعث شفافیت و

جنگ سرد 2.0

اتریک ویندور - لوک هار دیگ - جولیان بورگر / ترجمه جانعلی شکرعلیزاده

گرفتند، ما را نادیده گرفتند و کارهایشان را کردند. ناتو را در شرق گسترش دادند، تاسیسات نظامی در اطراف مرزهایمان احداث کردند. او هشدار داد که روسیه دیگر در ماوس و بلجیم نبود که یک جنرال دو ستاره آمریکایی با یک کاغذ در دست حاوی سخنرانی پوتین آمد و بصورت مختصر گفت این شروع کار اوست شاید هم کار درستی انجام می دهد. با این عمل روسیه، غرب لیست بلند بالایی از شکایت ها و گلّه هایشان را حواله روسیه نمود، طوری که روسیه را کشوری در قرن ۱۸ و ۱۹ نشان میدادند. پوتین گفت آنها بارها به ما دروغ گفتند، پنهانی تصمیم هایی

گرفتند، ما را نادیده گرفتند و کارهایشان را کردند. ناتو را در شرق گسترش دادند، تاسیسات نظامی در اطراف مرزهایمان احداث کردند. او هشدار داد که روسیه دیگر در ماوس و بلجیم نبود که یک جنرال دو ستاره آمریکایی با یک کاغذ در دست حاوی سخنرانی پوتین آمد و بصورت مختصر گفت این شروع کار اوست شاید هم کار درستی انجام می دهد. با این عمل روسیه، غرب لیست بلند بالایی از شکایت ها و گلّه هایشان را حواله روسیه نمود، طوری که روسیه را کشوری در قرن ۱۸ و ۱۹ نشان میدادند. پوتین گفت آنها بارها به ما دروغ گفتند، پنهانی تصمیم هایی

گرفتند، ما را نادیده گرفتند و کارهایشان را کردند. ناتو را در شرق گسترش دادند، تاسیسات نظامی در اطراف مرزهایمان احداث کردند. او هشدار داد که روسیه دیگر در ماوس و بلجیم نبود که یک جنرال دو ستاره آمریکایی با یک کاغذ در دست حاوی سخنرانی پوتین آمد و بصورت مختصر گفت این شروع کار اوست شاید هم کار درستی انجام می دهد. با این عمل روسیه، غرب لیست بلند بالایی از شکایت ها و گلّه هایشان را حواله روسیه نمود، طوری که روسیه را کشوری در قرن ۱۸ و ۱۹ نشان میدادند. پوتین گفت آنها بارها به ما دروغ گفتند، پنهانی تصمیم هایی

گرفتند، ما را نادیده گرفتند و کارهایشان را کردند. ناتو را در شرق گسترش دادند، تاسیسات نظامی در اطراف مرزهایمان احداث کردند. او هشدار داد که روسیه دیگر در ماوس و بلجیم نبود که یک جنرال دو ستاره آمریکایی با یک کاغذ در دست حاوی سخنرانی پوتین آمد و بصورت مختصر گفت این شروع کار اوست شاید هم کار درستی انجام می دهد. با این عمل روسیه، غرب لیست بلند بالایی از شکایت ها و گلّه هایشان را حواله روسیه نمود، طوری که روسیه را کشوری در قرن ۱۸ و ۱۹ نشان میدادند. پوتین گفت آنها بارها به ما دروغ گفتند، پنهانی تصمیم هایی

گرفتند، ما را نادیده گرفتند و کارهایشان را کردند. ناتو را در شرق گسترش دادند، تاسیسات نظامی در اطراف مرزهایمان احداث کردند. او هشدار داد که روسیه دیگر در ماوس و بلجیم نبود که یک جنرال دو ستاره آمریکایی با یک کاغذ در دست حاوی سخنرانی پوتین آمد و بصورت مختصر گفت این شروع کار اوست شاید هم کار درستی انجام می دهد. با این عمل روسیه، غرب لیست بلند بالایی از شکایت ها و گلّه هایشان را حواله روسیه نمود، طوری که روسیه را کشوری در قرن ۱۸ و ۱۹ نشان میدادند. پوتین گفت آنها بارها به ما دروغ گفتند، پنهانی تصمیم هایی

کارتون روز

بدون شرح

در نظر گرفتن اهداف مدال سالانه به فعالین آزادی بیان راه اندازی کمیون دسترسی به اطلاعات، درخواست از مجمع عمومی ملل متحد برای معرفی یک نماینده خاص جهت رسیدگی به مشکلات خبرنگاران در افغانستان، درخواست از نیروهای پولیس جهت گنجاندن شدن روشن برخورد با رسانه گران در متون درسی نیروهای امنیتی، نشست های متوالی و مکرر رهبران حکومت وحدت ملی با مسولین رسانه ها و... بخشی از تلاشهای حکومت وحدت ملی در امر اطلاع رسانی و تحقق این حق شهروندی به حساب می آید.

چالش های دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

دسترسی به اطلاعات در افغانستان با چالش های گونه گون مواجه است: تضاد و تعارض اطلاع رسانی به مردم با منافع اشخاص یا گروه های فساد پیشه در نهادهای دولتی، ترس از افشا شدن کند کاری، سوء مدیریت، فریبکاری و اتلاف بیت المال، ندانستن و بی باور به نقش دادن اطلاعات به مردم، نبود فرهنگ پاسخگویی به مردم و... بخشی از این چالش ها می باشند.

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده باز گردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

www.dailyafghanistan.com Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

افغانستان با The Daily Afghanistan Ma Outlook AFGHANISTAN The Leading Independent Magazine

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۶

بنیان گذار: دکتر حسین یاسا | مدیر مسول: محمد رضا هویدا | سردبیر: حفیظ الله زکی | کاریکاتورست: خالق علی زاده | دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری | مسئول وب سایت: غلام عباس اسلان